

«Ξεφυλλίζοντας εφημερίδες της εκατονταετίας 1912-2012».

Με αφορμή δημοσιεύματα σχετικά με τη Σιάτιστα
θυμάμαι-μαθαίνω-προβληματίζομαι.

1^η σειρά δημοσιευμάτων

Αρχίζουμε την παρουσίαση των σχετικών με τη Σιάτιστα δημοσιευμάτων με τις ανταποκρίσεις των εφημερίδων ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ της 5ης/11/1913 και ΕΜΠΡΟΣ της 18ης/11/1913 για τον εορτασμό της 1^{ης} επετείου της απελευθέρωσης της Σιάτιστας, στις 4/11/1913.

Ελπίζουμε τα δημοσιεύματα αυτά να γίνουν αντικείμενο προβληματισμού και δεξαμενή ιδεών για τον εορτασμό της 100^{ης} επετείου που εμείς, φέτος το 2012, οφείλουμε να διοργανώσουμε!

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ 5/11/1913

Η ΣΙΑΤΙΣΤΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΥΣΑ ΜΕΤ' ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΥ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΝ ΤΗΣ

ΣΙΑΤΙΣΤΑ, 5, (του άνταποκριτού μας) επί τῷ εορτασμῷ τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς πόλεως τῆς μεγάλης μάχης τῆς 4-ῆς Νοεμβρίου 1912 ἐπέ τελεσεσιν πάνδημον μνημόσυνον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, πενθίμως διακεκοσμημένῳ ὑπὲρ τῶν ενδόξων πεσόντων.

Μετὰ τῆς ἀνασηκίτης τῆς ἀπαραπέμμενης κλητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπεσκέψθη κατ' ἄμεινον τὴν τελετὴν ἡμετέραν τὸ Δικρινεὺς ἡμετέρος ἀξιωματικὸς καὶ ἐπίσημος ἀξιωματικὸς τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπῆς ἡμετέρας.

Μετὰ τὴν ἀνασηκίτην τῆς ἀπαραπέμμενης κλητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπεσκέψθη κατ' ἄμεινον τὴν τελετὴν ἡμετέραν τὸ Δικρινεὺς ἡμετέρος ἀξιωματικὸς καὶ ἐπίσημος ἀξιωματικὸς τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπῆς ἡμετέρας.

Μετὰ τὴν ἀνασηκίτην τῆς ἀπαραπέμμενης κλητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπεσκέψθη κατ' ἄμεινον τὴν τελετὴν ἡμετέραν τὸ Δικρινεὺς ἡμετέρος ἀξιωματικὸς καὶ ἐπίσημος ἀξιωματικὸς τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπῆς ἡμετέρας.

Μετὰ τὴν ἀνασηκίτην τῆς ἀπαραπέμμενης κλητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπεσκέψθη κατ' ἄμεινον τὴν τελετὴν ἡμετέραν τὸ Δικρινεὺς ἡμετέρος ἀξιωματικὸς καὶ ἐπίσημος ἀξιωματικὸς τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπῆς ἡμετέρας.

Μετὰ τὴν ἀνασηκίτην τῆς ἀπαραπέμμενης κλητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπεσκέψθη κατ' ἄμεινον τὴν τελετὴν ἡμετέραν τὸ Δικρινεὺς ἡμετέρος ἀξιωματικὸς καὶ ἐπίσημος ἀξιωματικὸς τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπῆς ἡμετέρας.

Η ΣΙΑΤΙΣΤΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΟΥΣΑ ΜΕΤ' ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΥ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΝ ΤΗΣ

ΣΙΑΤΙΣΤΑ, 5 (του ανταποκριτού μας). Η πόλις μας επί τῷ εορτασμῷ της ἀπελευθέρωσης αὐτῆς δια τῆς μεγάλης μάχης τῆς 4^{ης} Νοεμβρίου 1912 ἐτέλεσεν πάνδημον μνημόσυνον ἐν τῷ ναῷ του Προφήτου Ἡλιοῦ, πενθίμως διακεκοσμημένῳ ὑπὲρ τῶν ενδόξων πεσόντων.

Κατά την συγκινητικήν ταύτην επιμνημόσυνον τελετήν παρίσταντο ο Διοικητικός επίτροπος κ. Κουσίδης, ο Δήμαρχος κ. Θεοδώρου μεθ' απάντων των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, άπας ο κλήρος, το προσωπικόν και οι μαθηταί των σχολών και άπειρον πλήθος.

Μετά την επιμνημόσυνον τελετήν ο κ. <Θωμάς> Παπαδημητρίου < διδάσκαλος > εξεφώνησεν κατάλληλον τη περιστάσει λόγον, συγκινήσαντα μέχρι δακρύων και εξαίροντα θερμώς την σπουδαιότητα της νίκης της 4^{ης} Νοεμβρίου.

Εκ της εκκλησίας εν προφανεί συγκινήσει το άπειρον εκκλησίασμα μετέβη κατ' ευθείαν εις τους τάφους των ηρώων μας, όπου μετά το κεκανονισμένον τρισάγιον υπέρ των ιερών ψυχών των ελευθερωτών μας ο διοικ<ητικός> υπάλληλος κ. Τριγγέτας απήγγειλεν ελεγείον προκαλέσαν άφθονα τα δάκρυα των παρισταμένων, εν τω μεταξύ τούτω οι μαθηταί και αι μαθήτριάι εστεφάνωναν και έρραινον με άφθονα άνθη τους τάφους των πεσόντων κατά την χαρμόσυνον ταύτην ημέραν.

Μετά ταύτα το Δημοτικόν Συμβούλιον εν σώματι καθώς και κοινοτική επιτροπή επεσκέφθη κατ' οίκον τους τραυματίας της ιστορικής μάχης κ. κ. Ηρακλήν Γκιουλέκαν, Αθ<ανάσιον> Χατζηζήσην, Λάζ<αρον> Κατσιανίκον και την χήραν του φονευθέντος συμπολίτου μας Γεωργ<ίου> Τσίπου.

Μετά μεσημβρία οι μαθηταί άδοντες πατριωτικά τραγούδια μετά του προσωπικού των Σχολών ημών, παρακολουθούντος απείρου πλήθους εξέδραμον εις το πεδίον της μάχης Καστράκι ένθα οι μαθηταί δι' ασμάτων εξύμνησαν τον ηρωισμόν των πεσόντων.

Αφ' ετέρου ο κ. Γκιουλέκας απήγγειλεν προσλαλιάν εξυμνούσαν την γλυκύτητα του θανάτου υπέρ Πατρίδος, εν τέλει της οποίας προσφωνήσας τους μαθητάς απέσπασε παρ' αυτών ένορκον υπόσχεσιν ότι θα μιμηθούν τους ενδόξως πεσόντας ήρωας.

Τέλος ο Διευθυντής του Μονοπωλείου των Καπνών Γκαργκατσουίας προσέφερεν αναψυκτικά εις τον λαόν και τους μαθητάς, οίτινες επιστρέφοντες παρήλασαν δια της κεντρικής οδού μέχρι της αγοράς της Γερανείας, του κ. Ζυγούρη ευχηθέντος τοις μαθηταίς όπως εύρουν όμοιον θάνατον προς τον των πεσόντων ηρώων μας εν τη απελευθερώσει των υποδούλων αδελφών.

Η παρέλασις διελύθη 6 μ.μ.

Ανταποκριτής

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΕΜΠΡΟΣ

ΣΙΑΤΙΣΤΑ. Νοσήσαντες, ο Α. Δ. Νικολαΐδης και η γυναίκα του, ο αδελφός της Σιατιστής, στις 25 προχθές, έφυγε από την πόλη με την οδό της Αγίας Σοφίας, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας...

...που περιέλασαν με τον καλύτερο τρόπο τον κενό χώρο. Η γυναίκα του Α. Δ. Νικολαΐδης, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας...

...των όρων της ειρήνης ή μάλλον υπονοούμενα, και άποδοθείς ή έμεινε στον προσημασμένο χώρο, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας...

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ

Ιδιαίτερα υπηρεσία του ΕΜΠΡΟΣ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΙΑΤΙΣΤΑΙΩΝ

.... Την επέτειον, λοιπόν, της μάχης ταύτης εώρτασεν προχθές η Σιάτιστα πανδήμως και επιβλητικώς. Καίτοι ήτο ημέρα αγοράς άπαντες εγκαταλείψαντες τας εργασίας των συνεκεντρώθησαν με την εορτάσιμον αυτών στολήν περί την 9 π.μ. ώραν εις τον ναόν του προφήτου Ηλιού μετά των υπερκοκτακσίων μαθητών και μαθητριών, ένθα εγάλην κατασκευαστικώτατον μνημόσυνον. Ο δε των διδασκάλων κ. Θωμάς Παπαδημητρίου λίαν ευγλώττως και λεπτομερώς περιέγραψε τα της μάχης ταύτης εξυμνήσας τον ηρωισμόν των αγωνισθέντων.

Ακολούθως οι πάντες μετέβησαν εις τον νεκροταφείον, ένθα τόσον φιλοστόργως και υπερηφάνως περικλείει τους ιερούς τάφους των πεσόντων κατά την μάχην ταύτην η φιλοξενος της Σιατίστης γη. Εκεί δε εγάλην τρισάγιον, εστεφανώθησαν οι τάφοι δι' ανθέων υπό των μαθητών οίτινες έψαλαν εις πένθιμον ήχον τον «Αιωνία η μνήμη» κατασκευαστικώτατα και ακολούθως ο εκ των γραμματέων της Διοικήσεως

...των όρων της ειρήνης ή μάλλον υπονοούμενα, και άποδοθείς ή έμεινε στον προσημασμένο χώρο, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας, έμπροσθεν της Αγίας Σοφίας...

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΤΗΣ ΣΙΑΤΙΣΤΗΣ

Ιδιαίτερα υπηρεσία του ΕΜΠΡΟΣ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΙΑΤΙΣΤΑΙΩΝ

... Την επέτειον, λοιπόν, της μάχης ταύτης εώρτασεν προχθές η Σιάτιστα πανδήμως και επιβλητικώς. Καίτοι ήτο ημέρα αγοράς άπαντες εγκαταλείψαντες τας εργασίας των συνεκεντρώθησαν με την εορτάσιμον αυτών στολήν περί την 9 π.μ. ώραν εις τον ναόν του προφήτου Ηλιού μετά των υπερκοκτακσίων μαθητών και μαθητριών, ένθα εγάλην κατασκευαστικώτατον μνημόσυνον. Ο δε των διδασκάλων κ. Θωμάς Παπαδημητρίου λίαν ευγλώττως και λεπτομερώς περιέγραψε τα της μάχης ταύτης εξυμνήσας τον ηρωισμόν των αγωνισθέντων.

κ. Τριγκέτης εξύμνησεν εις δημόδη γλώσσαν λίαν επιτυχώς την ευψυχίαν των ηρώων τούτων της 4^{ης} Νοεμβρίου.

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Ωραία δε ήτο και η έμπνευσις των διδασκάλων, οίτινες ωδήγησαν μετά μεσημβρίαν τους μαθητάς των Σχολών παρακολουθούντως και πολλού πλήθους επί της θέσεως, εν η διεξήχθη η μάχη όπως επί του τόπου τούτου της Δόξης και της Νίκης δια ζωντανών οιονεί παραδειγμάτων φρονιματίσωσιν αυτούς και διδάξωσι το προς την πατρίδα καθήκον.

Εκεί ο διευθυντής Αστικής κ. Ι. Αποστόλου αποταθείς προς τας ιεράς σκιάς των τιμίων νεκρών απήγγειλεν εκ του προχείρου ενθουσιώδη προσλαλιάν και λίαν φρονιμαστικήν δια τους μαθητάς ευχηθείς αυτοίς, όπως εν τη επιτελέσει του προς την πατρίδα καθήκοντος φανώσιν αντάξιον των σήμερον υμνουμένων ηρώων, μεθ' ό οι εκδραμόντες προπορευομένων των λαβάρων και των μαθητών αδόντων πατριωτικά άσματα επέστρεψαν εις τα ίδια ευχόμενοι αλλήλοις, όπως ο Ύψιστος αείποτε δωρήται τω Έθνει νίκας και τρόπαια κατά των βαρβάρων.

Οι φωτογραφίες των αποσπασμάτων των εφημερίδων προέρχονται από το διαδικτυακό τόπο: Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος. Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Εφημερίδων και Περιοδικού τύπου <http://www.nlg.gr/digitalnewspapers/ns/main.html> (*)

Πίνακας δημοσιευμάτων